

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРАВА
ЛІГА СТУДЕНТІВ АСОЦІАЦІЇ ПРАВНИКІВ УКРАЇНИ

**РЕФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ СИСТЕМИ
В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

МАТЕРІАЛИ

IV Міжнародної науково-практичної конференції
(Суми, 21–22 травня 2020 року)

У двох частинах

Частина 2

Суми
Сумський державний університет
2020

9. Консультації з іншими регуляторами [5].

Отже, координацією та регулюванням функціонування ринку цінних паперів та фондових ринків на теренах України займається Національна комісія цінних паперів та фондових ринків, в той час як система регулювання ринку цінних паперів США більш розгалужена та має кілька рівнів. Перший рівень це державні виконавчі органи, до яких належать Комісія з цінних паперів і фондових бірж та Комісія з товарних ф'ючерсів. Другий рівень становлять саморегулюючі організації (СРО), зокрема: Управління з регулювання фінансової індустрії. Проте незважаючи на таку розбіжність у своїй структурі, органи, які регулюють функціонування фондових ринків цінних паперів, мають і деякі спільні риси. До них можна віднести те, що посадові особи майже всіх цих органів (окрім Управління з регулювання фінансової індустрії) призначаються на посаду Президентом країни та в основному строк їх повноважень триває 5 років. Окрім того, вищезазначені органи мають спільні функції та повноваження.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Яворська О. С. Правове регулювання обігу цінних паперів. Навч.пос. Л.: ЛНУ ім. І. Франка, 2015. 336 с.
2. Омельченко О. І. Ретроспектива становлення та розвитку ринку ціннихпаперів. К.: Бізнесінформ, 2012. №1. С. 277–283.
3. Про Концепцію функціонування та розвитку фондового ринку України: Постанова Верховної Ради України від 22 вересня 1995 р. № 342/95-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 33. Ст. 257.
4. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. URL: <https://www.nssmc.gov.ua> (дата звернення: 15.04.2020).
5. Регулювання ринку ціннихпаперів (досвід США, Великої Британії та Німеччини). URL: <http://euinfocenter.rada.gov.ua/uploads/documents/29253.pdf> (дата звернення: 15.04.2020).

УНІВЕРСАЛЬНЕ СВДОЦТВО ГРОМАДЯНИНА ЯК КРОК ДО СТВОРЕННЯ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ МАЙБУТНЬОГО

Мурач Д. В.

*Студент I курсу ННІ права
Сумського державного університету
Науковий керівник: Гаруст Ю. В.*

В сучасному світі документи є невід'ємною частиною життя будь-якої людини. В наш час важко уявити людину, котра не використовувала будь-якого виду документів для власних потреб. Документообіг та робота з юридично важливими документами є дуже важкими та доволі тривалими процесами. Проте з розвитком інформаційних технологій людство почало запроваджувати нові технології в систему документообігу.

На сьогодні в Україні існує багато електронних послуг, якими може скористатися будь-хто і будь-коли, єдине, що потрібно – спеціальні документи, що запрошує служба. На кожному підприємстві (організації) існує своя система документообігу [1].

Системи документообігу зберігають документи, ведуть їх історію забезпечують їх рух з організації, дозволяють відстежувати виконання тих бізнес – процесів, до яких ці документи мають відношення. В організації, де впроваджена система документообігу, документ є базовим інструментом управління. Тут немає просто рішень, доручень або наказів – є документи, що містять ці самі накази, рішення, доручення і т.д.: все управління в організації здійснюється через документи. Аналогічно тому, як біт є одиницею інформації в кібернетиці, документ є одиницею інформації в системах документообігу [2].

Під системою електронного документообігу будемо розуміти автоматизовану систему оптимізації потоків документів в інтересах забезпечення ефективного управління бізнес-процесами підприємства (організації) [3]. Але паралельно системі документообігу необхідно вводити системи їхнього практичного застосування у вигляді електро-архівних систем взаємодій, адже це забезпечить ефективне використання важливих юридичних документів у системі документообігу.

В Україні вже є аналог подібної технології, а саме додаток «Дія». На даний момент через додаток доступна лише одна послуга – можна «оцифрувати» своє посвідчення водія та свідоцтво про реєстрацію транспортного засобу (техпаспорт). Відтепер їх можна буде пред'являти замість паперових копій [4]. У майбутньому, як обіцяють уряд і президент, У додатку Дія мають з'явитися багато інших цифрових послуг.

Серед них:

- Єдиний сервіс онлайн-реєстрації новонародженої дитини є-Малятко (дозволяє одномоментно оформити всі необхідні документи на дитину);
- Автоцивілка – поліс обов'язкової та розширеної автоцивільної відповідальності;
- Студентські квитки;
- Аналог цифрового громадянського паспорта. Електронна ID-карта буде опцією мобільного додатка Дія і офіційно засвідчуватиме особу людини під час

отримання різних державних і бізнес-сервісів [5].

Але, запровадження подібної технології не враховує пристосованість населення до подібних змін та тенденції всіх категорій сучасного українського суспільства. Більшість користувачів додатку «Дія» висловлювали негативні коментарі з приводу використання, не говорячи ще про тих, хто не може використати цей додаток. Для подолання цієї проблеми, на нашу думку, необхідно створити універсальний пакет електронний пакет документів, що будуть не лише вміщати, як в додатку «Дія», документи, а дозволяти використовувати їх у будь-який момент. При чому, враховуючи всі ризики використання «Дії», ми можемо стверджувати, що така необхідність дійсно є. Це можна реалізувати за допомогою електронних архівних баз даних в Україні [6].

Суть цієї системи полягає у тому, що громадянин України створює так зване «універсальне свідоцтво громадянина України». Це свідоцтво містить всі важливі документи та відомості про громадянина: ідифікаційний код, медичну картку, відомості про освіту, посвідчення водія, тощо. Це свідоцтво є універсальною електронною збіркою документів громадянина, воно включає в себе всі документи та відомості щодо особи. При чому, документи оновлюватимуться протягом життя громадянина зі збереженням старої інформації.

Щодо практичного втілення, то найоптимальнішим варіантом, на нашу думку, є чіпована картка, що має лише фото, ім'я, дату та місце народження особи. Найголовнішим елементом такої картки є технологія її взаємодії.

Для того, щоб унеможливити спроби незаконного використання приватними організаціями важливих даних громадян, запроваджується спеціалізована система роботи з такими картками через термінали. Для використання подібного терміналу, організації необхідно отримати ліцензію. Тобто, лише «легальні» організації зможуть повноцінно працювати з документами.

Наступним важливим кроком є сама процедура взаємодії картки з терміналом. Для остаточного викоренення проблеми незаконного використання даних організаціями, необхідно створити різні види ліцензій, що дозволятимуть організаціям запитувати окремі види документів. Акцентуємо увагу на самій процедурі використання цієї картки:

- Видача картки до терміналу для перепосилання системи до пакету даних саме цього громадянина (без ліцензійованого терміналу цього зробити неможливо);
- Ідентифікація особи за допомогою сканера відбитків пальцю та підпису на електронній платформі;
- Після підтвердження особи, надається список документів, які громадянин дозволяє використати організації;

- При необхідності підписується договір про надання права на використання та збереження інформації.

Після того, як особа надала право використовувати інформацію – процедура завершується. Для повторного використання необхідно повторити процедуру авторизації, що забезпечує гарантію того, що важлива інформація буде використана лише з дозволу особи. Тому, у разі викрадення цієї картки – злоумишники просто не зможуть нею скористатися, на відміну від паперових документів та телефону.

Отже, ми можемо дійти висновку, що запровадження Універсального свідоцтва громадянина є соціально необхідним кроком для становлення українського суспільства як правового та сучасного. Подібна технологія дозволить набагато спростити юридичні процедури, що передбачають роботу з документами, унеможливить незаконне використання особистих даних громадянина, чим значно знизить злочинність у цій сфері. Також, необхідно зазначити, що ця технологія дозволить частково, а з часом і повністю відмовитися від паперового документообігу за рахунок створення електронних архівних баз даних. Запровадження цієї технології дозволить в майбутньому знизити рівень інформаційного шахрайства, що є умовою становлення України як сучасної правової держави на світовій арені.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Михальчук С. О. Інтернет-комунікації як чинник демократизації електоральної участі громадян України: дис. ... канд. політ. наук. СНУ ім. Лесі Українки. Луцьк. 2017. 248 с.
2. Система автоматизації електронного документообігу. URL: https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D0%B8%D1%81%D1%82%D0%B5%D0%BC%D0%B0_%D0%B0%D0%B2%D1%82%D0%BE%D0%BC%D0%B0%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B0%D1%86%D1%96%D1%97_%D0%B4%D0%BE%D0%BA%D1%83%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%D0%BE%D0%BE%D0%B1%D1%96%D0%B3%D1%83.
3. Система електронного документообігу. URL: https://pidruchniki.com/74248/informatika/sistema_elektronного_dokumentooobigu.
4. Всі документи в одному смартфоні: головне із інтерв'ю міністра цифрової трансформації. URL: https://zik.ua/news/2019/10/29/vsi_dokumenty_v_odnomu_smartfoni_golovne_z_intervyu_naumolodshogo_ministra_1678909.
5. Дія: цифрова держава. Міністерство та Комітет цифрової трансформації України. URL: <https://plan2.diia.gov.ua/>.
6. Журавель Ю. О. Системи електронного документообігу в Україні: нормативно-правова база і перспективи розвитку. *Структурні зміни у суспільстві та економіці під впливом*

САМОРЕГУЛЮВАННЯ ТА ПРИЙОМИ КООРДИНАЦІЇ У РЕГУЛЮВАННІ ДІЯЛЬНОСТІ ЕЛЕКТРОННИХ ПЛАТІЖНИХ СИСТЕМ

Лозовицький А. В.

Аспірант IV курсу ННІ права

Сумського державного університету

Науковий керівник: Старинський М. В.

д. ю. н., професор кафедри АГПФЕБ ННІ права

Сумського державного університету

Електронні платежі з кожним днем набувають все більшого значення у цивільному обороті та фінансовій системі держави. Безпека та стабільність електронних розрахунків в умовах глобальних потрясінь без перебільшення стають критично важливими для національної безпеки. За таких умов ефективність державного регулювання діяльності електронних платіжних систем є вирішальною для фінансової та цінової стабільності держави. Ключовим елементом у цьому є методи та прийоми правового регулювання вказаних суспільних відносин.

Оскільки основним критерієм поділу права на публічне та приватне є відмінність прийомів регулювання суспільних відносин в сфері об'єктивного права і відмінність методу побудови правовідносин в сфері суб'єктивного права, існують додаткові критерії, за якими можна розділити право у власному розумінні цього слова (об'єктивне право в сукупності з суб'єктивними правами) на приватне і публічне: метод регулювання відносин нормами права (для об'єктивного права): централізоване регулювання відносин та прояв приватної ініціативи для приватного права; метод побудови правовідносин (для суб'єктивного права) – теорія субординації та координації; мета, яку переслідують правом, або захищений інтерес (для об'єктивного права) – публічне та приватне [1, с. 45-50].

Приватне і публічне право тісно взаємодіють, взаємно проникають одне в одне, особливо у сфері нормативно-правового регулювання економічних відносин [2, с. 297]. За умов, коли більшість правовідносин за участі небанківських електронних платіжних систем носять зобов'язальний характер, однак підлягають державному нагляду та контролю, правовідносини з приводу їх функціонування у цілому носять комплексний характер та виникають на межі безлічі галузей права.

Юридична децентралізація по самій своїй суті передбачає наявність множинності